

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

ירושלים, תאריך: 12.11.2011

לכבוד
הח"כ חיים כץ
יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות
הכנסת
מכובדי;

הגדון: תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית) (תיקון), התשע"א-2011

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), תשס"ג-2003 (להלן – התקנות), אשר הותקנו מכוחו של סעיף 19(ג) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן – החוק), מסדירות את חובות הנגישות של שירותי התחבורה הציבורית בישראל.

לעת הזו, התקנות אינן מסדירות את חובות הנגישות של מסילת ברזל מקומית (קרי, הרכבת המקומית; להלן – הרכבת המקומית), כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל (נוסח חדש), תשל"ב-1972.

לנוכח ההיערכות והתקדמות הפיתוח של הרכבות המקומיות, והצפי לתחילת פעילותה של הרכבת המקומית בירושלים במהלך שנת 2011, ולאור החובה הקבועה בחוק, עלה הצורך בהסדרת חובות הנגישות של הרכבת המקומית במסגרת תיקון לתקנות.

בהתאמה, כולל התיקון לתקנות הוראות בדבר הנגשת הרכבת המקומית כאמצעי תחבורה ציבורית לאנשים עם מוגבלות, ובכלל זה הוראות בדבר הנגשת המידע התחבורתי ברכבת המקומית, הקצאת מקומות לאנשים עם מוגבלות ועוד, והוראות בדבר הנגשת תחנת הרכבת המקומית.

התיקון לתקנות גובש, כאמור בחוק, בהתייעצות עם שר הפנים, עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, עם נציגות של מפעילי תחבורה ציבורית ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות.

התיקון לתקנות, הינו בסמכות המשותפת של שר האוצר ושל הח"מ, וטעון אישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת.

הסכמת שר האוצר לתקנות ניתנה ביום 31 בינואר 2011 ומצ"ב העתקה.

בהתאמה, אודה על הנחת תיקון התקנות המוצע על סדר יומה של הוועדה לאישורה.

בברכה,

ישראל כ"ץ

שר התחבורה והבטיחות בדרכים

העתקים:

- שר האוצר
- שר הפנים
- נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
- המנהל הכללי, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
- המנהל הכללי, משרד האוצר
- המנהל הכללי, משרד הפנים
- המשנה למנהל הכללי
- היועצת המשפטית
- סמנכ"ל בכיר תכנון כלכלי
- מנהל אגף בכיר תחבורה ציבורית
- צוות תכנית אב לתחבורה

כ"ו בשבת התשע"א
31 בינואר 2011
ימ. 11-2011

לכבוד
דוד רותם
יו"ר ועדת חוקה, חוק ומשפט

**הנדון: תקנות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי
תחבורה ציבורית) (תיקון) התשע"א-2011**

סעיף 19(ג) לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, (להלן – "החוק") מסמיך את שר האוצר ושר התחבורה והבטיחות בדרכים, באישור ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת, לתקן את התקנות האמורות.

תקנות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית) (תיקון) התש"ע-2010 (להלן – "התקנות") אשר הותקנו מכוחו של סעיף 19(ג) לחוק, מסדירות את חובות הנגישות של שירותי התחבורה הציבורית בישראל.

תקנות אלה אינן מסדירות את חובות הנגישות של רכבת מקומית, כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], תשל"ב-1972 (הרכבת הקלה). לאור החובה מכוח החוק ולנוכח היערכות והתקדמות הפיתוח של הרכבות המקומיות והתכנון לתחילת הפעלת הרכבת הקלה בירושלים במהלך שנת 2011 עלה הצורך להסדיר את חובות הנגישות של הרכבת המקומית במסגרת התקנות.

הצעת התיקון לתקנות כפי שגובשו בין משרד האוצר ומשרד התחבורה, בהתייעצות עם שר הפנים, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, נציגות של מפעילי התחבורה הציבורית וארגונים שעוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלויות מצורפת למכתב.

נודה על קביעת דיון לאישור התקנות.

בכבוד רב,

ד"ר יובל שטיינץ
שר האוצר

ישראל כ"ץ
שר התחבורה והבטיחות בדרכים

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
(הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית)(תיקון), התשע"א-2011

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 19(ג) לחוק שוויון זכויות של אנשים עם מוגבלות, התשנ"ח - 1998¹, בהתייעצות עם שר הפנים, עם הנציבות, עם נציגות של מפעילי תחבורה ציבורית ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, אנו מתקינים תקנות אלה:

תיקון 1. בתקנה 1 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הסדרת נגישות לשירותי תחבורה ציבורית), התשס"ג - 2003², (להלן - התקנות העיקריות) -

- (1) אחרי הגדרת "זמן תאורה" ו"קו שירות" יבוא:
"חיית שירות" - חיה אשר אולפה באופן פרטני לבצע משימות עבור אדם עם מוגבלות, לרבות כלב נחיה, כלב סימון (hearing dog) שאולף להתריע על השמעת צלילים לאנשים עם מוגבלות שמיעה, או חיה אחרת אשר אולפה לספק הגנה אישית מזעריית, לבצע פעולות חילוץ או לבצע פעולות סיוע יומיומיות פשוטות לאנשים עם מוגבלות;
- (2) בהגדרת "מיתקן מרכזי", אחרי "תחנת רכבת" יבוא "תחנת רכבת מקומית תת קרקעית";
- (3) בהגדרת "מעבדה מוסמכת", במקום "או רכבת" יבוא "רכבת או רכבת מקומית";
- (4) בהגדרת "קרון נגיש", בסופה, יבוא "וברכבת מקומית, קרון העומד בדרישות תקנה 26ב".
- (5) אחרי הגדרת "רכבת" יבוא:
"רכבת מקומית" רכבת הנעה על מסילת ברזל מקומית כהגדרתה בסעיף 46א(ה) לפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש] התשל"ג - 1972³;

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

² ק"ת התשס"ג, עמ' 756.

"רכבת מקומית נגישה" – רכבת מקומית שמתקיימות בה הוראות
תקנה ב"26";

<p>הוספת פרק חמישי</p>	<p>2. אחרי הפרק החמישי לתקנות העיקריות יבוא: "פרק חמישי 1: רכבת מקומית חובה 26א. לא תופעל רכבת מקומית אלא אם כן היא רכבת להפעיל רכבת מקומית נגישה רכבת 26ב. ברכבת מקומית נגישה יתקיימו כל אלה: מקומית (1) בחזית הקרון הראשון, מאחורי הקרון נגישה האחרון ובדפנות כל הקרונות הפונים לרציף בסמוך לדלתות הכניסה, יצויינו שם הקו, מספרו ויעדו בספרות ואותיות בגוון הנוגד את הרקע ויתקיימו בהם דרישות פרט 1 בתוספת השמינית1; (2) יותקנו בה מערכות התרעה קולית וחזותית המקדימות את פתיחת הדלתות וסגירתן; האות הקולי יופק בעוצמה כאמור בפרט 3 בתוספת השמינית1; אם אין הדלתות נפתחות באופן אוטומטי מיד עם עצירת הקרון – תובחן דלת הקרון מן הרקע שלה על ידי ניגוד חזותי; לחצן ההפעלה לפתיחת דלת הקרון יסומן בניגוד חזותי ומישושי; (3) אותות מערכות ההתרעה על מצבי חירום, פתחי יציאת החירום וכל מערכת התרעה וחירום אחרת ברכבת המקומית יהיו שמיעתיים כאמור בפרט 2 בתוספת השמינית1 וחזותיים כאמור בת"י 1918 חלק 4 פרק 2.6; ההתרעה הקולית לפתיחת</p>
--------------------------------	--

³ דיני מדינת ישראל (נוסח חדש), עמ' 485.

הדלתות תהיה בצליל שונה או במקצב שונה מאשר
לסגירתן;

(4) תהיה מערכת קשר חירום לשימוש הנוסעים ;

(5) בכל קרון, תהיה מערכת כריזה אוטומטית שתודיע
על מספר הקו ויעדו, מעט לפני העצירה ליד
הרציף, ושילוט אלקטרוני של שמות התחנות
שבקו הנסיעה, והיעד הסופי, כמפורט בפרט 3
בתוספת השמינית1;

(6) בכל אחד מן הקרונות תותקן דלת אחת לפחות
המיועדת לכניסה וליציאה של אדם הנע בכסא
גלגלים (להלן – דלת נגישה) שרוחבה לא יפחת מ-
100 סנטימטרים, ויאפשר לו מעבר חופשי בה
וממנה למקום הישיבה המיועד לאדם הנע בכסא
גלגלים;

(7) בסמוך לדלת הנגישה יותקנו סמלי הנגישות,
והכניסה תצוין ככניסה נגישה לאדם הנע בכסא
גלגלים;

(8) המרווח האופקי שבין סף הקרון בדלת הנגישה
לבין הרציף לא יעלה על 50 מילימטרים; המרווח
האנכי המרבי שבין סף הקרון בדלת הנגישה לבין
הרציף יהיה בין 35 מילימטרים מעל הרציף ובין
16 מילימטרים מתחת לרציף; ברציף שבתחנת
רכבת מקומית תת קרקעית יהיה המרווח האנכי
בין 0 ל-40 מילימטרים מעל הרציף (בפסקה זו -
המרווח האנכי). חריגה של 10 מילימטרים נוספים
במרווח האנכי בין הרציף לקרון בתחנת רכבת
מקומית תת קרקעית לא יראו כסטיית ניכרת מן
המרווח האנכי; סף הכניסה לקרון בדלת נגישה
יהיה בעל שיפוע ומבנה התואם את דרישות ת"י
1918 חלק 3.1, בסעיף הדן בסף הדלת, או כזו
שיאפשר כניסה ויציאה של אדם הנע בכסא
גלגלים;

- (9) הותקן בה אמצעי לגישור בין הדלת הנגישה לבין המדרכה או הרציף, יופעל אמצעי הגישור באופן אוטומטי עם היפתח הדלתות;
- (10) בפתחי כניסה ויציאה בכל דלת, יותקן פס אזהרה לכל רוחב הסף, שיהיה בצבע המנוגד לרקע שלו;
- (11) הדרך המובילה מן הדלת הנגישה אל המקומות המיועדים לאנשים עם מוגבלות תהיה ללא מדרגות ופנויה ממכשולים; ליד המקום המיועד לכסא גלגלים תהיה רחבת הערכות פנויה ממכשולים, המאפשרת לבצע סיבוב בקוטר של 150 סנטימטרים;
- (12) דלתות שקופות יסומנו בסימני אזהרה שגונם נוגד את הרקע;
- (13) משטח רצפת הקרונות יהיה מחומר מונע החלקה;
- (14) מסעדי יד שיותקנו לצד מעבר, במושבים המיועדים לאנשים עם מוגבלות, יהיו ניתנים לתרמה ויסומנו בגוון הנוגד את סביבתו;
- (15) יותקנו בה-
- (א) מאחזי יד שיסייעו לאדם עם מוגבלות בכניסה לרכבת המקומית, בתנועה בתוכה וביציאה ממנה, ויאפשרו לו להיתמך בהם בעת תנועתו ובעת עמידתו;
- (ב) מאחזי יד אנכיים ואופקיים, על דופן הקרון סמוך למקום שהוקצה לאנשים הנעים בכסא גלגלים, בטווח אחיזה, כמפורט בפרט 4 בתוספת השמינית 1;
- (16) מאחזי יד, ולחצני עצירה אם הותקנו, יהיו בגוון הנוגד את סביבתם ויהיו בהתאם למפורט בפרט 4 לתוספת השמינית 1;
- (17) בליטות העשויות להוות מכשול יסומנו בגוון הנוגד את סביבתם;

(18) יוקצו מקומות לפי התוספת השלישית, שיסומנו בהתאם לפרטים 1 ב, 2 ו-3 בתוספת השניה, כמפורט להלן:

(א) ארבעה מקומות לאנשים עם מוגבלות הנעים ללא כסא גלגלים, מתוכם מקום ישיבה אחד לאדם המלווה בחיית שירות;

(ב) שני משטחים לשני אנשים עם מוגבלות הנעים בכסא גלגלים ששטחם יהיה לפי ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7.1;

(19) שלטים בקרון המתייחסים לשם התחנה הקרובה והתחנה הבאה יהיו כמפורט בפרט 1 בתוספת השמינית¹; שם תחנת העצירה הקרובה יוכרז בתוך הקרון מיד לאחר עזיבת התחנה הקודמת וזמן סביר לפני עצירת הקרון בתחנה הבאה;

(20) לחצן לקריאת חידום ימוקם במקום נגיש לאנשים הנעים בכסא גלגלים, בגובה שבין 85 ל- 120 סנטימטרים מרצפת הקרון, ויהיה מואר ומסומן בגוון ובמרקם הנוגד את סביבתו;

(21) פתחי היציאה והכניסה בקרונות יובחנו בגוון הנוגד את הרקע שבסביבתם;

(22) לא יודבקו מדבקות על חלונות הקרון באופן שיסתירו את הנראה מחוץ לקרון לאדם העומד או היושב בתוך הקרון;

(23) לא יותקנו מסגרות לרוחב החלון באופן שיסתירו את הנראה מחוץ לקרון לאדם היושב בקרון;

(24) תותקן אפשרות לפתיחה של כל דלתות הקרונות בו זמנית.

תחנת 26ג. (א) הדרך מן המדרכה הסמוכה לתחנת רכבת מקומית עד לרציף וממנו אל הכניסה לרכבת המקומית, תהיה פנויה ממכשולים, כמשמעותם בת"י 1918; רכבת מקומית

(ב) על תחנת רכבת מקומית שעל פני הקרקע יחולו הוראות התוספת החמישית ועל תחנת רכבת מקומית תת קרקעית יחולו הוראות התוספת התשיעית, למעט פרטים 9 ו-14 בה, ככל שהוראות כאמור אינן סותרות פרק זה ואת הוראות חלק ח1 בתוספת השנייה לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970⁴ (להלן – תקנות התכנון);

(ג) ברציף של תחנה יותקן סימן מאתר כמשמעו בתקנות התכנון, בניצב למסלול ההליכה עד קרבת דלתות הקרון."

3. תיקון 3. בתוספת השנייה לתקנות העיקריות -

התוספת השנייה (1) בכותרת המשנה, במקום "ו-21 (1) ו-7" יבוא "21(1) ו-7" ; ו-26ב(18)";

(2) ברישא לפני פרט 1, במקום " בקרונות רכבת" יבוא " קרונות רכבת וקרונות רכבת מקומית";

(3) בפרט 3, במקום " או קרון רכבת" יבוא " קרון רכבת או קרון רכבת מקומית";

(4) בפרט 4, ברישה, במקום "שילוט נוסף באוטובוס" יבוא "שילוט נוסף באוטובוס וברכבת מקומית".

4. תיקון 4. בתוספת השלישית לתקנות העיקריות -

התוספת השלישית (1) בכותרת המשנה, במקום "ו-21(7) יבוא "21(7) ו-26ב(18)";

(2) בפרט 1.ג.2, בסופו, במקום "ובקרון" יבוא "בקרון נגיש ובקרונות ברכבת מקומית".

(3) אחרי פרט 2 יבוא:

"3. כל האמור בתוספת זו חל על תפוסת קרון רכבת מקומית ביחס של אחד לכל 150 נוסעים."

⁴ ק"ת התש"ל, עמ' 1841; ק"ת התשס"ו, עמ' 771.

- תיקון 5. בתוספת החמישית לתקנות העיקריות-
- התוספת החמישית
- (1) בכותרת המשנה, במקום "תקנה 6" יבוא "תקנות 6 ו-26ג)",
ובמקום "תחנת אוטובוס" יבוא "תחנת אוטובוס, תחנת רכבת מקומית וסככת המתנה לאוטובוס";
- (2) בפרט 1, בסופו יבוא "הודאות פרט זה הנוגעות לרכבת היערכות לא יחולו על רכבת מקומית";
- (3) בפרט 2.ג, אחרי "ועד לשפת המדרכה" יבוא "או עד לשפת הרציף";
- (4) בפרט 2.ד -
- (א) בפרט משנה 1, אחרי "לאורך המדרכה" יבוא "או לאורך הרציף" ובסופה, במקום "לרוחבה" יבוא "לרוחבם";
- (ב) בפרט משנה 2, במקום "מגיע האוטובוס" יבוא " מגיעים האוטובוס או רכבת מקומית".
- הוספת 6. אחרי התוספת השמינית לתקנות העיקריות יבוא:
- תוספת שמינית 1
- "תוספת שמינית 1
- (תקנה 26ב (1) עד (3), (5), (15), (16), (18) ו-19)
1. שילוט
- א. מידע המתייחס ליעד הסופי המוצג מחוץ לצידי הקרון יוצג באותיות ובספרות שגובהן לא יפחת מ-18 סנטימטרים, ברזולוציה סבירה, בגוון צהוב על רקע כהה ויעמדו בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.2.4.3. הקצה התחתון של האותיות והספרות יהיה בגובה שלא יפחת מגובה של 160 ס"מ.
- ב. מידע המתייחס ליעד הסופי המוצג מחוץ לחזית הקרון יוצג בספרות שגובהן לא יפחת מ-18 סנטימטרים, בגוון צהוב על רקע שחור לא מבריק מאחורי חלון שקוף המואר בזמן תאורה ויעמדו בדרישות ת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.2.4.3;
- ג. הוצג המידע מאחורי חלון, יהיה החלון שקוף לחלוטין ולא ישקף את הסביבה;
- ד. מידע המתייחס לתחנה הקרובה לתחנה הבאה יוצג בתוך

הקרון בגוון צהוב על רקע כהה ויעמוד בדרישות ת"י 1918

חלק 4 סעיף 2.2.4.3. התצוגה תאפשר דאיה בזווית נוחה

מרוב מקומות הישיבה או העמידה בקרון;

ה. מידע המתייחס לתחנה הקרובה יוכרז אוטומטית במערכת

הכריזה לקראת ההגעה לתחנה.

2. מערכות התרעה וחרום

באותות ההתרעה והחירום יתקיימו דרישות ת"י 1918 חלק 4 פרק 2.6;

ההתרעה הקולית תהיה בצליל שונה או במקצב שונה לפתיחת הדלתות

ולסגירתן;

3. כריזה

מערכת הכריזה תהיה בהתאם לת"י 1918 חלק 4 סעיף 2.7.2 ותפיק שמע

בעוצמה שלא תעלה על 15 דציבלים מרמת הרעש הסביבתי ובלבד שעוצמת

האות הקולי האמור לא תחשב לרעש בלתי סביר כהגדרתו בתקנות למניעת

מפגעים (רעש בלתי סבידי), התש"ן-1990.⁵

4. מאחזי יד

א. מאחזי יד אופקיים יותקנו בגובה שבין 75 ל-100 סנטימטרים מרצפת

הקרון ואורכם לא יפחת מ-80 סנטימטרים;

ב. הקצה התחתון של מאחזי היד האנכיים יותקן באופן שיאפשר אחיזה

החל מגובה שבין 80 סנטימטרים ל-100 סנטימטרים מרצפת הקרון

ואורכם לא יפחת מ-80 סנטימטרים. מאחזי היד יהיה, לפחות בחלקו,

בגוון צהוב הנוגד את סביבתו.

5. לחצני פתיחת דלתות

לחצני פתיחת דלתות, ימוקמו בגובה שבין 85 ל-120 סנטימטרים מרצפת

הקרון או מפני הרציף, בהתאמה".

7. תיקון בתוספת התשיעית לתקנות העיקריות -

התוספת (1) בהגדרת "כלי תחבורה", אחרי "רכבת" יבוא "רכבת

⁵ ק"ת התש"ן, עמ' 1006.

(2) בפרט 3.א, במקום "בתחנת רכבת" יבוא "בתחנת רכבת

ובתחנה תת קרקעית של רכבת מקומית";

(3) בפרט 4

(א) בכותרת, אחרי "סימון שפת הרציף בתחנת רכבת" יבוא

"ובתחנת רכבת מקומית תת קרקעית";

(ב) אחרי פרט משנה ב יבוא:

"(ג) מקצה הרציף ועד למרחק שבין 13 עד 15 סנטימטרים ממנו, ולכל אורכו, יותקן משטח אזהרה בצבע הנוגד את סביבתו, ובמרחק שבין 35 ובין 50 סנטימטרים משול הרציף יותקן משטח אזהרה שני ברוחב שבין 35 סנטימטרים ל- 45 סנטימטרים ובמקביל לראשון.

(4) בפרט 12.ב, אחרי "בתחנת רכבת", יבוא "ובתחנת רכבת מקומית

תת קרקעית".

תחילה 8. תחילתן של תקנות אלה 30 ימים מיום פרסומן.

התשע"א _____

(2011 _____)

(חמ 2918-3)

_____
שר האוצר

_____
שר התחבורה
והבטיחות בדרכים